17646

Stowarzyszenie
Samorządne Strzemieszyce

Dąbrowa Górnicza, dn. 24.06.2021 r.

PETYCJA

W sprawie uratowania trzech rzek: Sztoły, Białej i Baby

Zarząd Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce występuje z apelem o uratowanie trzech rzek: Sztoły, Białej i Baby.

W związku z likwidacją kopalni rud cynku i ołowiu j. „Olkusz – Pomorzany", przez Zakłady Górniczo Hutnicze „Bolesław" SA w Bukownie - nastąpi zaprzestanie odwadnianie kopalni, co spowoduje zanik wody w rzekach: Sztole, Babie i Białej i trwałe zniszczenie tych rzek. Według niezależnych opinii naukowych, ewentualne przywrócenie przepływu naturalnego w tych rzekach może nastąpić po kilkudziesięciu latach od zaprzestania do nich zrzutu wód kopalnianych, także przez ten czas w rzekach nie będzie całkowicie przepływu wody lub przepływy będą mieć miejsce tylko okresowo. Jednocześnie ilość wód w ich korytach nie będzie wystarczająca, dla podtrzymania warunków życia dla bogatego zbiorowiska roślinnego i zwierzęcego, jak to ma miejsce obecnie. Z kolei jeśli nawet naturalny przepływ wróci w tych rzekach, po odpowiedniej odbudowie wód podziemnych, to istnieje niebezpieczeństwo, że woda ta może być skażona przez siarczany i szkodliwe metale ciężkie.

Rzeki Sztoła, Biała i Baba mają bardzo duże znaczenie dla mieszkańców Bukowna, Bolesławia, Dąbrowy Górniczej oraz mieszkańców sąsiednich gmin. Rzeka Sztoła jest miejscem rekreacji dużej rzeszy turystów przybywających przede wszystkim z całego województwa małopolskiego i śląskiego, ale także z innych części Polski. W okresie letnim na rzece Sztole realizowane są spływy kajakowe. Dolina Rzeki Sztoły, która cechuje się niepowtarzalnymi meandrami rzecznymi, unikalną fauną i florą oraz panoramą, jest elementem regionalnego krajobrazu. Zagrożona jest również Rzeka Biała Przemsza, w której poziom przepływu może obniżyć się o 80%

Dopuszczenie do zaniknięcia tych rzek byłoby nieodwracalną stratą dla mieszkańców i dla środowiska naturalnego.

Efektem likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany" będzie również praktycznie trwałe skażenie południowej części Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Olkusz-Zawiercie" (GZWP nr 454) w obrębie którego znajdują się ujęcia wody

pitnej, dla ludności miast: Dąbrowa Górnicza, Olkusz, Sławków oraz **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych "Biskupi Bór"** na którym są ujęcia wody pitnej dla miast: Bukowna, Jaworzna i Sosnowca.

W przedmiotowej sprawie są niestety rozbieżne stanowiska ekspertów. Jest dokumentacja hydrologiczna opracowana pod przewodnictwem Pana Profesora Jacka Motyki, na zlecenie koncernu „Stalprodukt SA" oraz przeciwstawne stanowisko Pana dr hab. prof. Inż. prof. AGH https://pl1.tv/title/z-mapy-polski-maja-zniknac-trzy-rzeki/

W stosunku do dokumentacji hydrologicznej opracowanej pod przewodnictwem Pana Profesora Jacka Motyki są zgłaszane zastrzeżenia - pomija ona bowiem wiele ważnych zagrożeń i niekorzystnych zjawisk, jakie wystąpią po likwidacji kopalni np. zniknięcie dużej rzeki Sztoły, co więcej brak w niej wielowariantowej oceny hydrologicznej i środowiskowych konsekwencji likwidacji kopalń. Szczególnie dotyczy to wpływu na ujęcia wody pitnej tak ważne w przyszłości.

Stowarzyszenie Samorządne Strzemieszyce jest stowarzyszeniem od lat walczącym o czyste środowisko, walczącym o przestrzegania prawa przy wydawaniu decyzji środowiskowych i o maksymalne ograniczenie negatywnego wpływu przemysłu na zdrowie człowieka. W sprawie walki o uratowanie trzech rzek wspieramy działania podjęte przez Pana przez Pana Prezesa Związku Stowarzyszeń Zielony Ring Przemszy oraz popieramy interwencje Pana Posła Roberta Warwasa oraz wszystkich osób, które włączyły się w prowadzone akcje. Nie możemy być obojętni na zagrożenia, jakie zostaną wprowadzone dla warunków życia i środowiska naturalnego na całym obszarze.

W związku z powyższym wnosimy o :

1. **Doprowadzenie do wycofania decyzji OUG Kraków z dnia 23 grudnia 2020 r, dotyczącej likwidacji kopalni „Olkusz-Pomorzany" i domagamy się pilnego wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia planu ruchu - likwidacji Zakładu Górniczego Olkusz-Pomorzany (sygnatura KRA.9200.13.2020.MS) z uwzględnieniem Ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z ustawami dotyczącymi ochrony środowiska**

2. **Podjęcie niezwłocznych działań w celu uzgodnienia jednego stanowiska w sprawie zagrożeń dla środowiska naturalnego po likwidacji trzech rzek i skutków jakie będą na przestrzeni 30 lat.**

3. **Doprowadzenie do wyjaśnienia zagrożeń skażenia zbiorników wód podziemnych Olkusz-Zawiercie i Bór Biskupi i wystąpienia w przyszłości ograniczeń dla funkcjonowania ujęć wody z tych zbiorników oraz zaopatrzenia w wodę sąsiednich miast.**

4. **Określenie skutków społecznych i ekonomicznych wynikających z utraty walorów turystycznych regionu.**

5. **Jednoznaczne ustalenie zmian w życiu biologicznym w korytach rzek po zamknięciu dopływu wody i po podniesieniu się poziomu wód i wznowieniu przepływu na przestrzeni min. 30 lat.**

6. **Określenie jakie gatunki roślin i zwierząt są zagrożone w związku z zaniknięciem rzek Sztoły i Baby.**

Sprawa jest poważna i pilna. Już podjęte decyzje mogą doprowadzić do nieodwracanych katastrofalnych skutków w środowisku, w którym żyjemy. Człowiek ingeruje w przyrodę, zmienia warunki hydrogeologiczne, ale nie ma żadnej pewności, że po ustaniu eksploatacji, te warunki samorzutnie wrócą do pierwotnego stanu. Naszym zdaniem konieczna jest ponowna ingerencja, ale wymuszająca kierunki zmian, które nie wprowadzą nowych zagrożeń i jeszcze większego skażenia środowiska i bezpowrotnych strat.

Jeżeli Konstytucja RP w art., 5 nakazuje działać tak, aby zapewnić zrównoważony rozwój, to podjęte działania są całkowicie sprzeczne z tą zasadą, która przecież jest najwyższym aktem prawnym. Definicja w Ustawie Prawo ochrony środowiska mówi, że zrównoważony rozwój :

Jest to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń

Nasza petycja jest skierowana do wszystkich środowisk samorządowych i naukowych oraz instytucji państwowych, aby każdy w zakresie możliwości, uprawnień i dobrej woli przyczynił się do zachowania środowiska naturalnego tworzonego przez te trzy rzeki oraz w dużym stopniu również rzekę Biała Przemsza dla przyszłych pokoleń i nie dopuścił do wystąpienia skażenia zasobów wody, które muszą być zachowane dla następnych pokoleń.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Samorządne Strzemieszyce